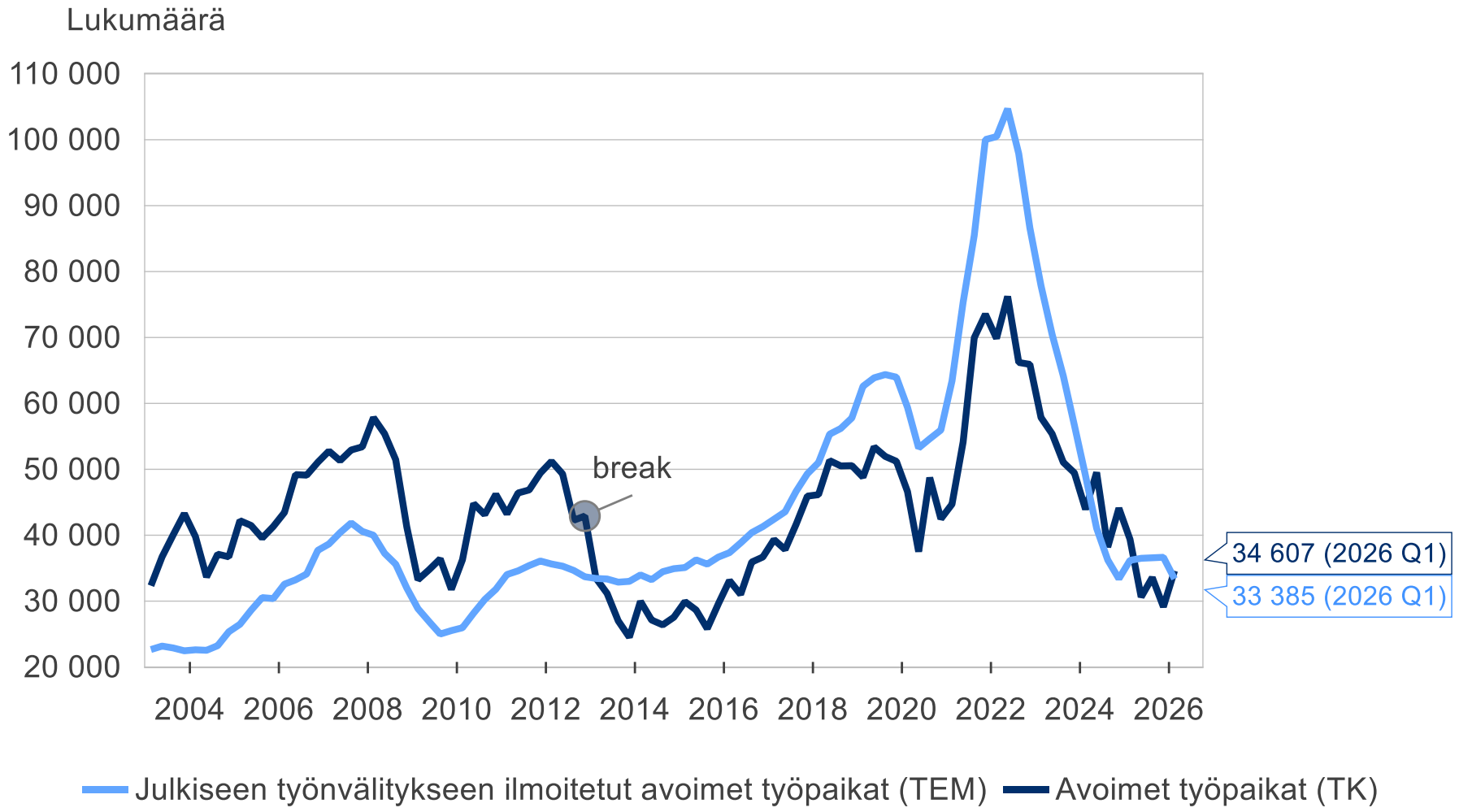
Työn murros ja työelämän epävarmuus haastavat osaamista ja jaksamista – askelmerkit kohti hyvinvoivaa ja tuottavaa työelämää

Elina Pylkkänen, ekonomisti Economic Security Forum

Työvoiman kysyntä

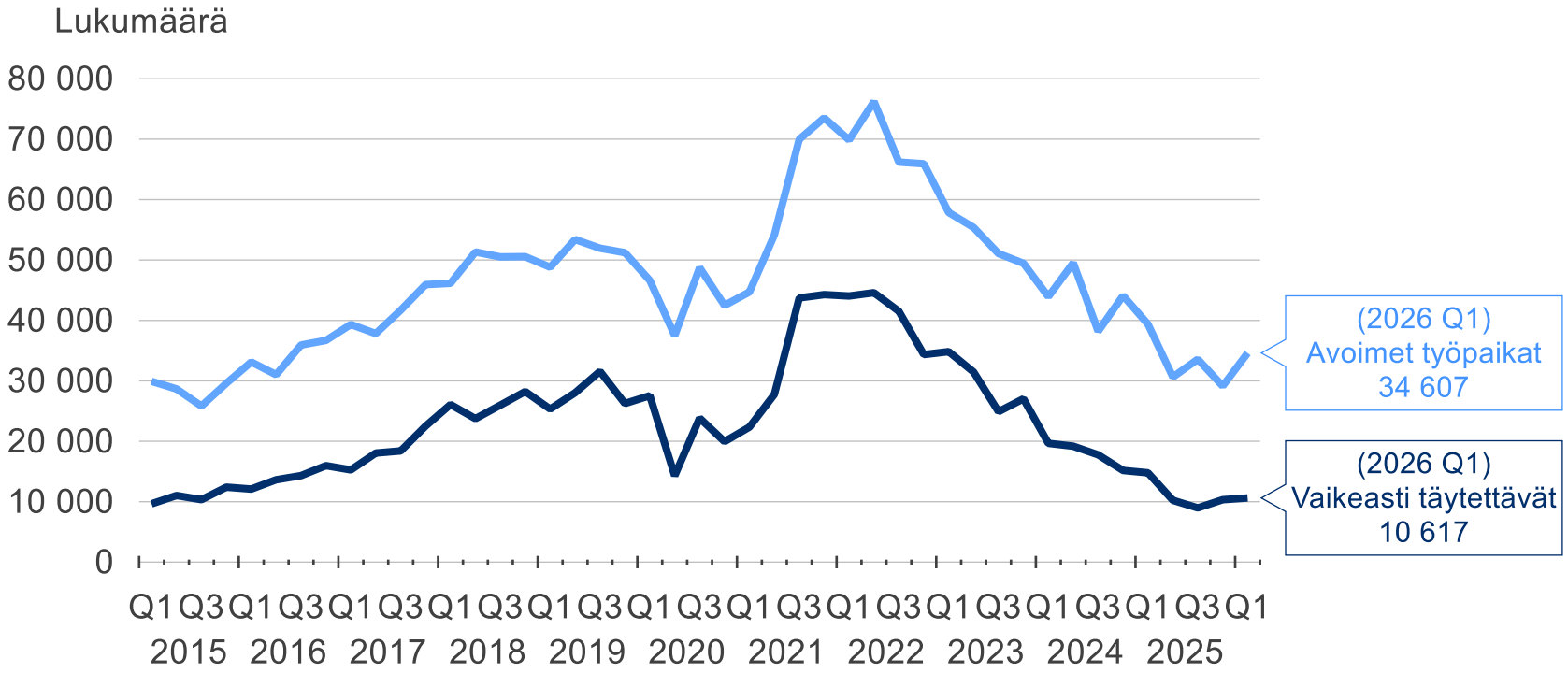
Avoimet työpaikat (kausitasoitettu)

Lähde: Statistics Finland, Ministry of Economic Affairs & Employment of Finland, Labor Turnover, Vacancies, Employment Service Statistics, Macrobond (2025 Q3)

Avoimet työpaikat ja niistä vaikeasti täytettävät työpaikat

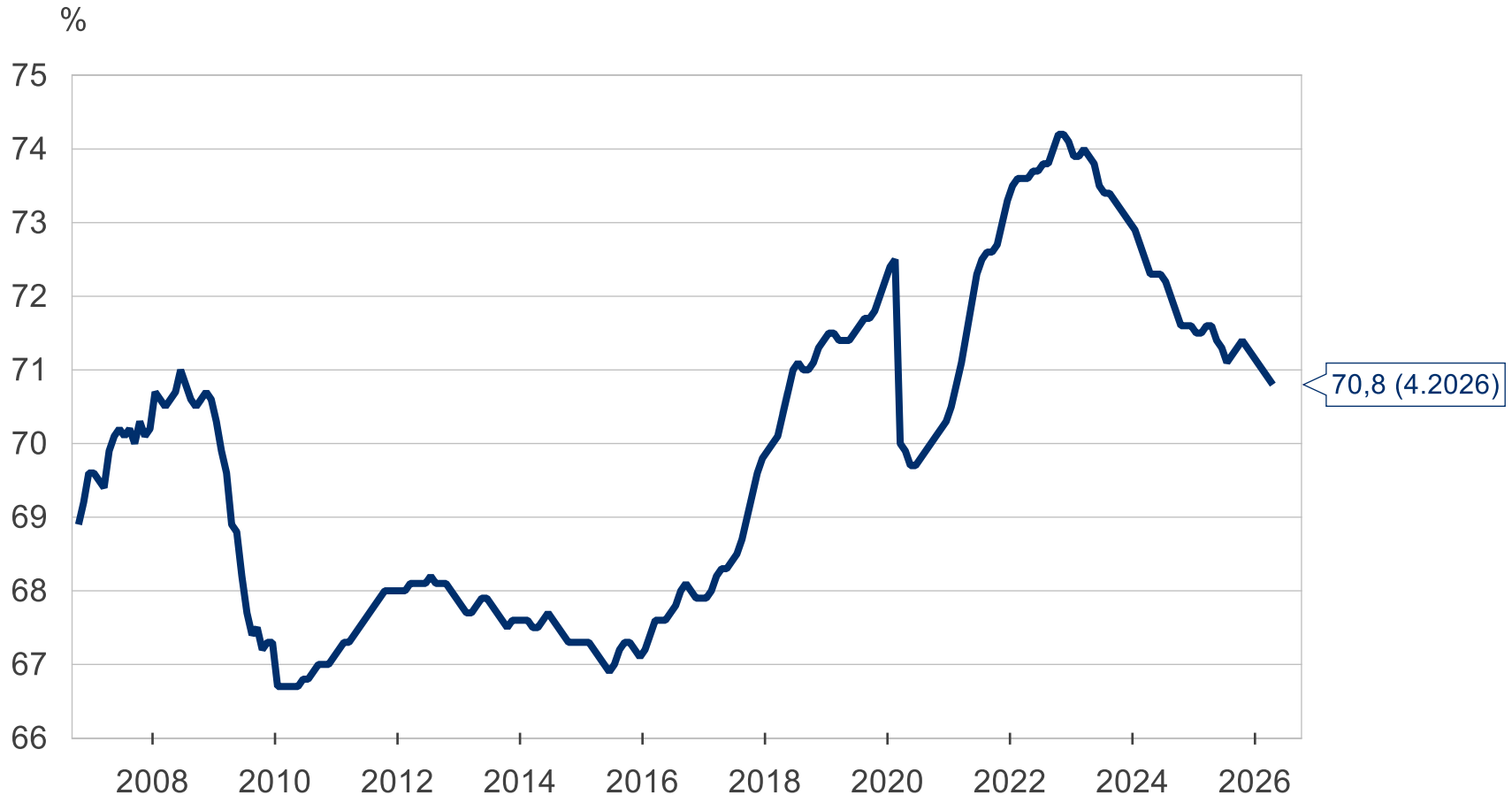
(Kausitasoitettu)

Lähde: Statistics Finland, Labor Turnover, Vacancies, TEM, Macrobond

Työllisyysaste, 15-64-vuotiaat

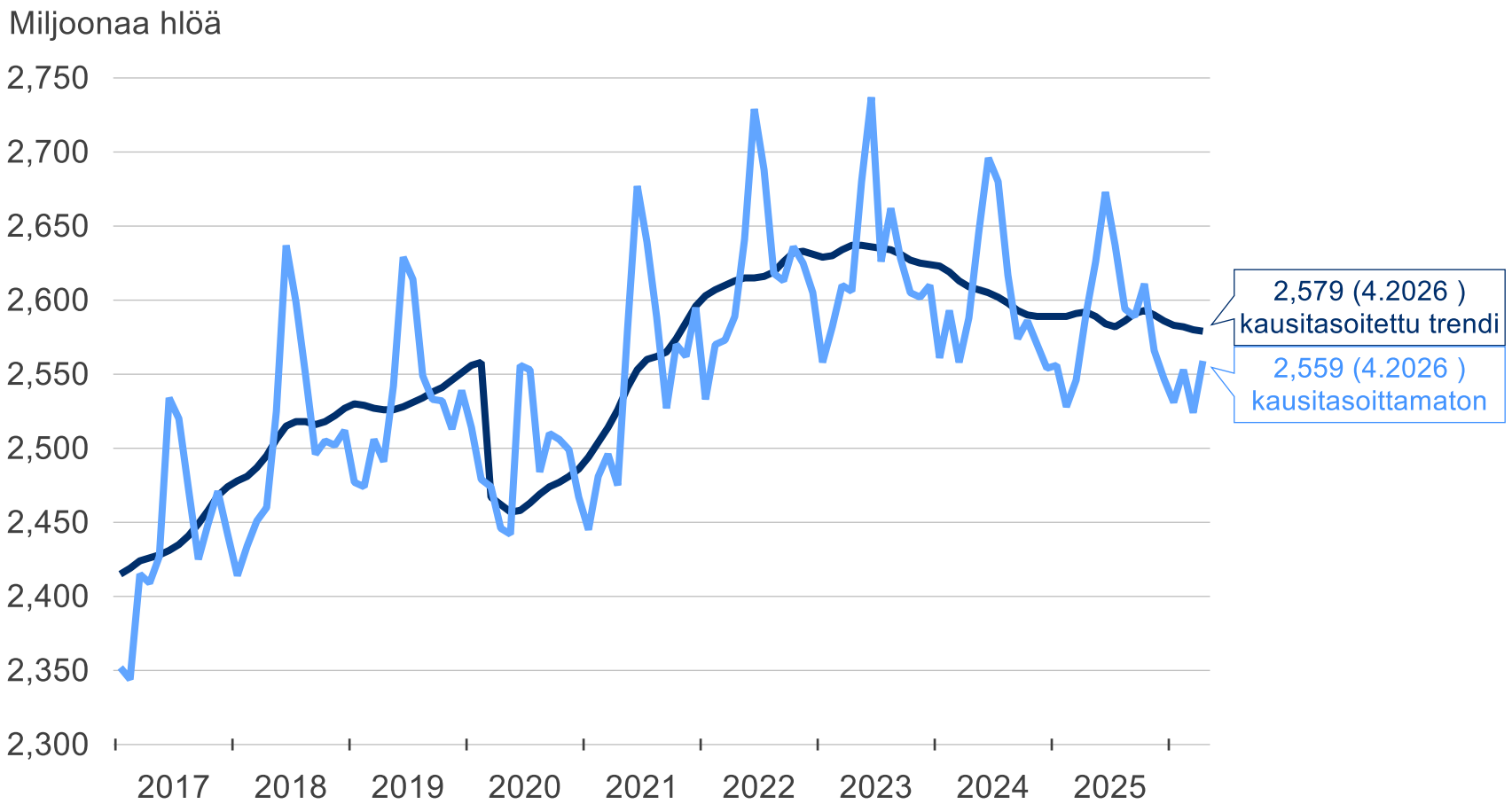
(kausitasoitettu trendi)

Lähde: Statistics Finland, Labor Force Survey, Macrobond, TEM, (4.2026)

Työlliset (15-74-v.)

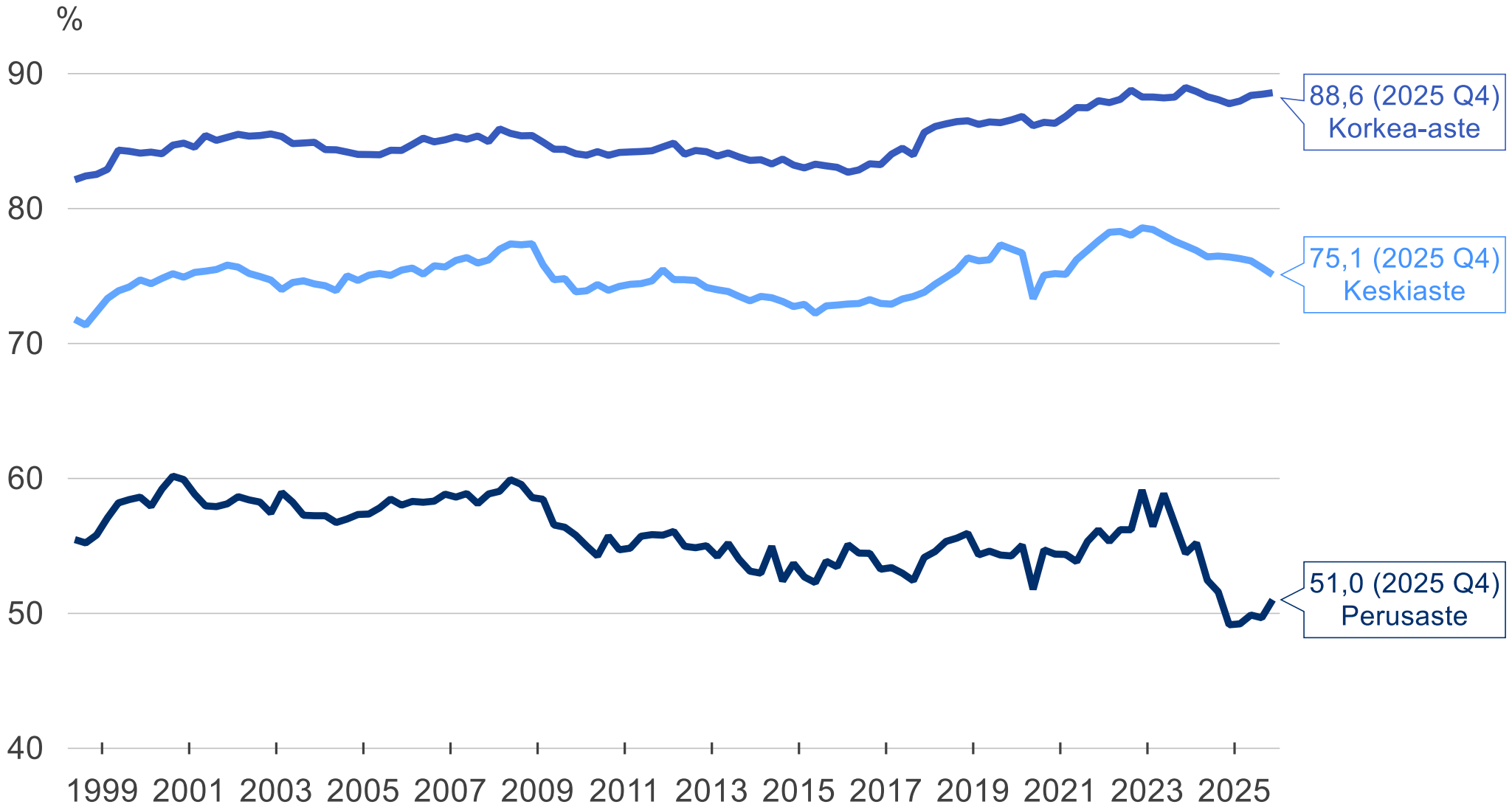
(kausitasoitettu trendi)

Lähde: Statistics Finland, Labor Force Survey, TEM, Macrobond, Account in-house

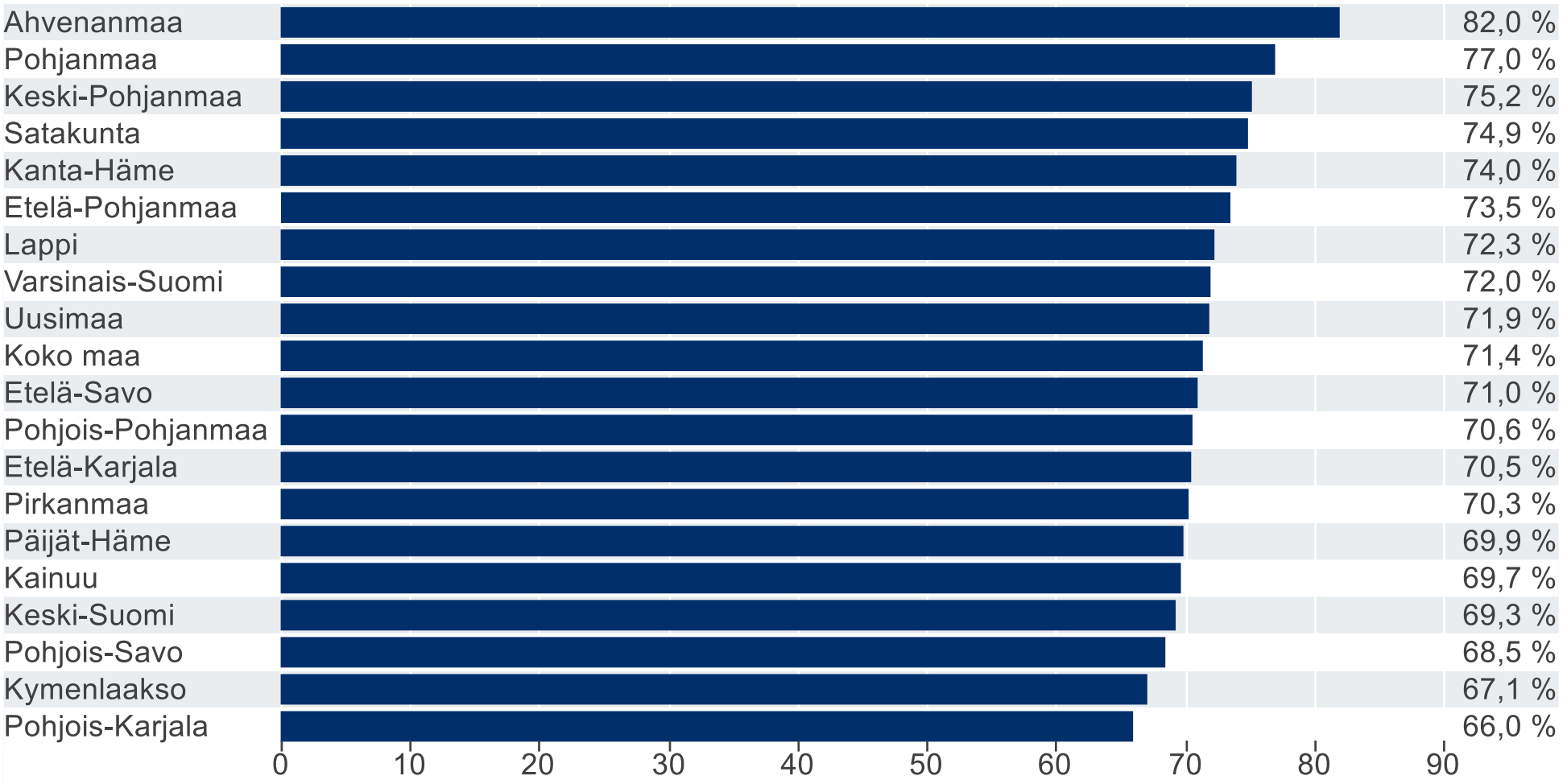
Työllisyysaste koulutuksen mukaan

(25-64-vuotiaat, kausitasoitettu)

11. Lähde: Eurostat, Employment & Unemployment (Labor Force Survey), TEM, Macrobond

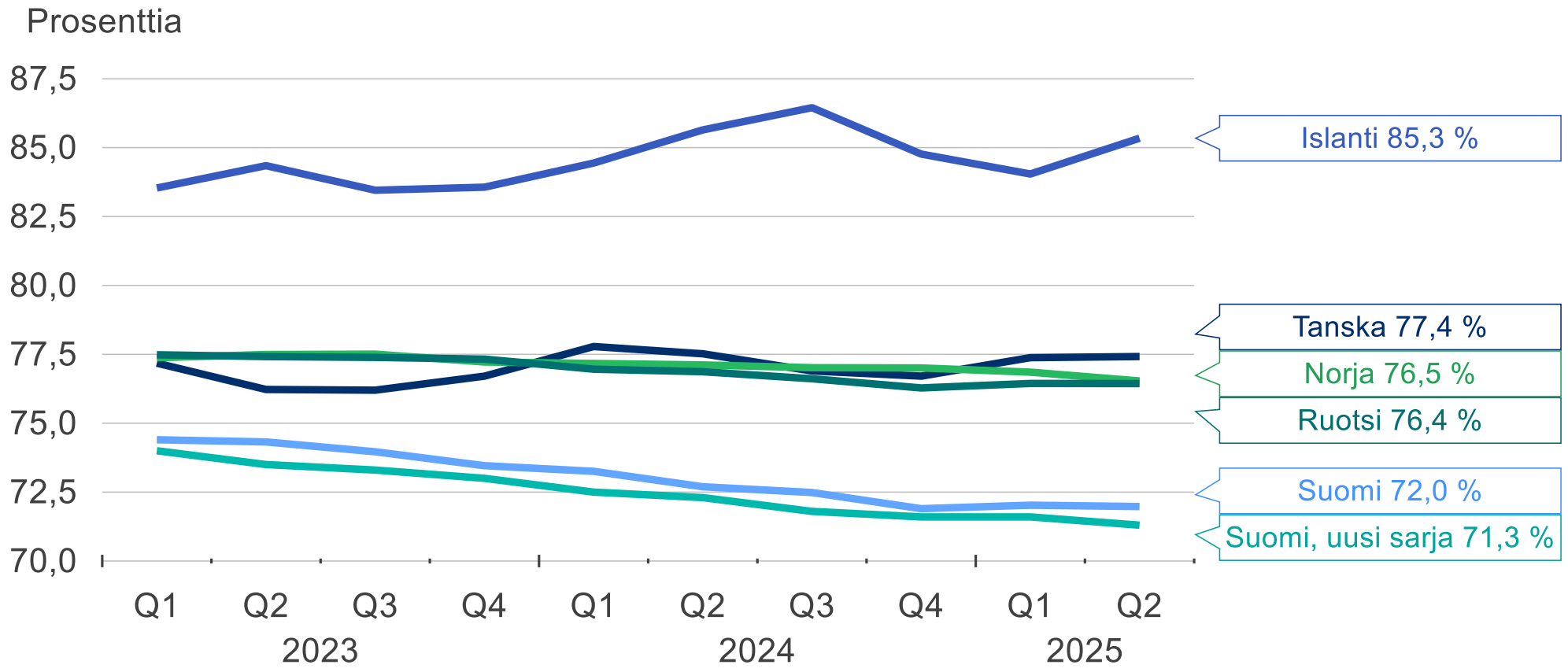
Työllisyysaste alueittain, 15–64-vuotiaat

Lähde: Statistics Finland, Labor Force Survey (Annual), TEM, Macrobond, (vuositieto 2025)

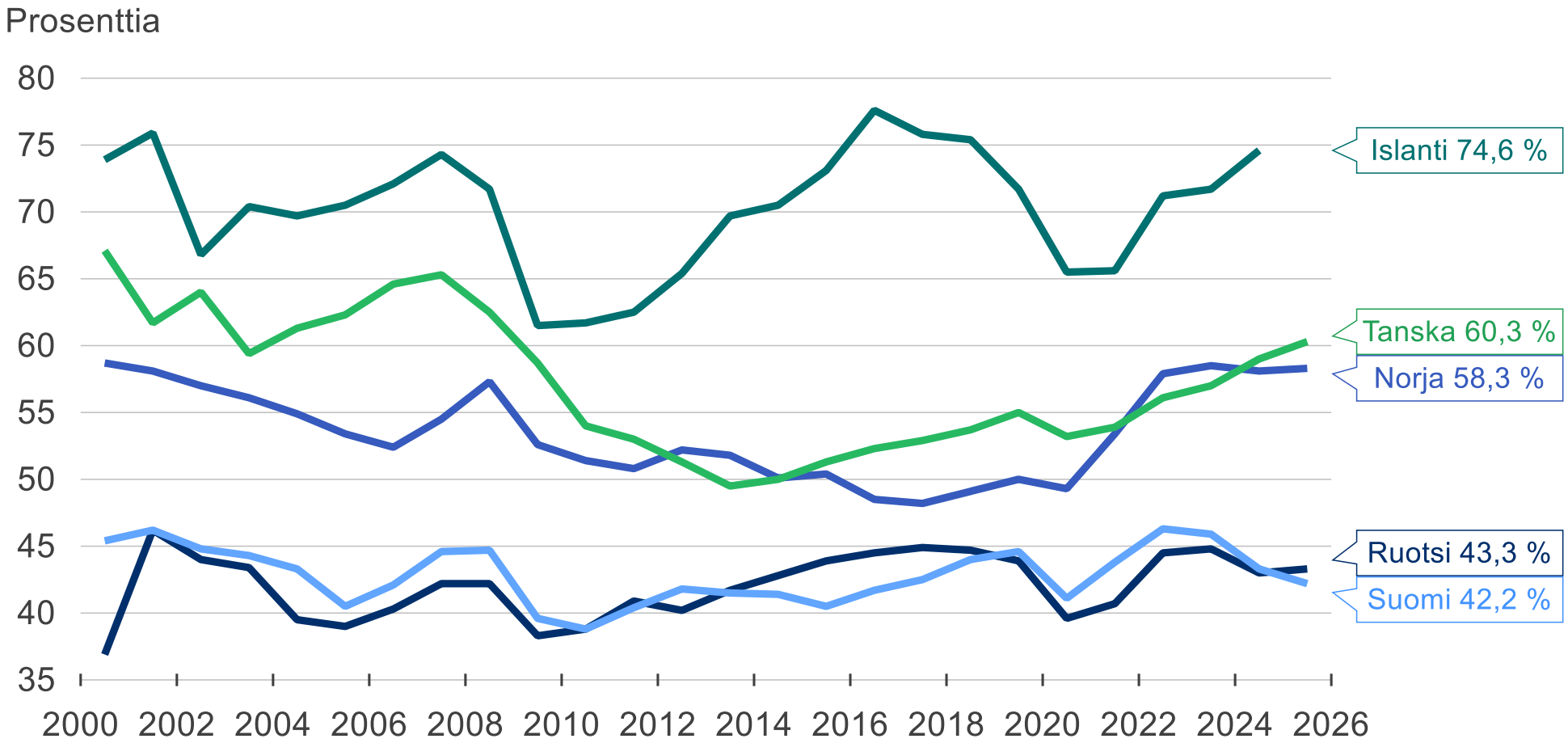
Työllisyysaste Pohjoismaissa

(15–64-vuotiaat, kausitasoitettu)

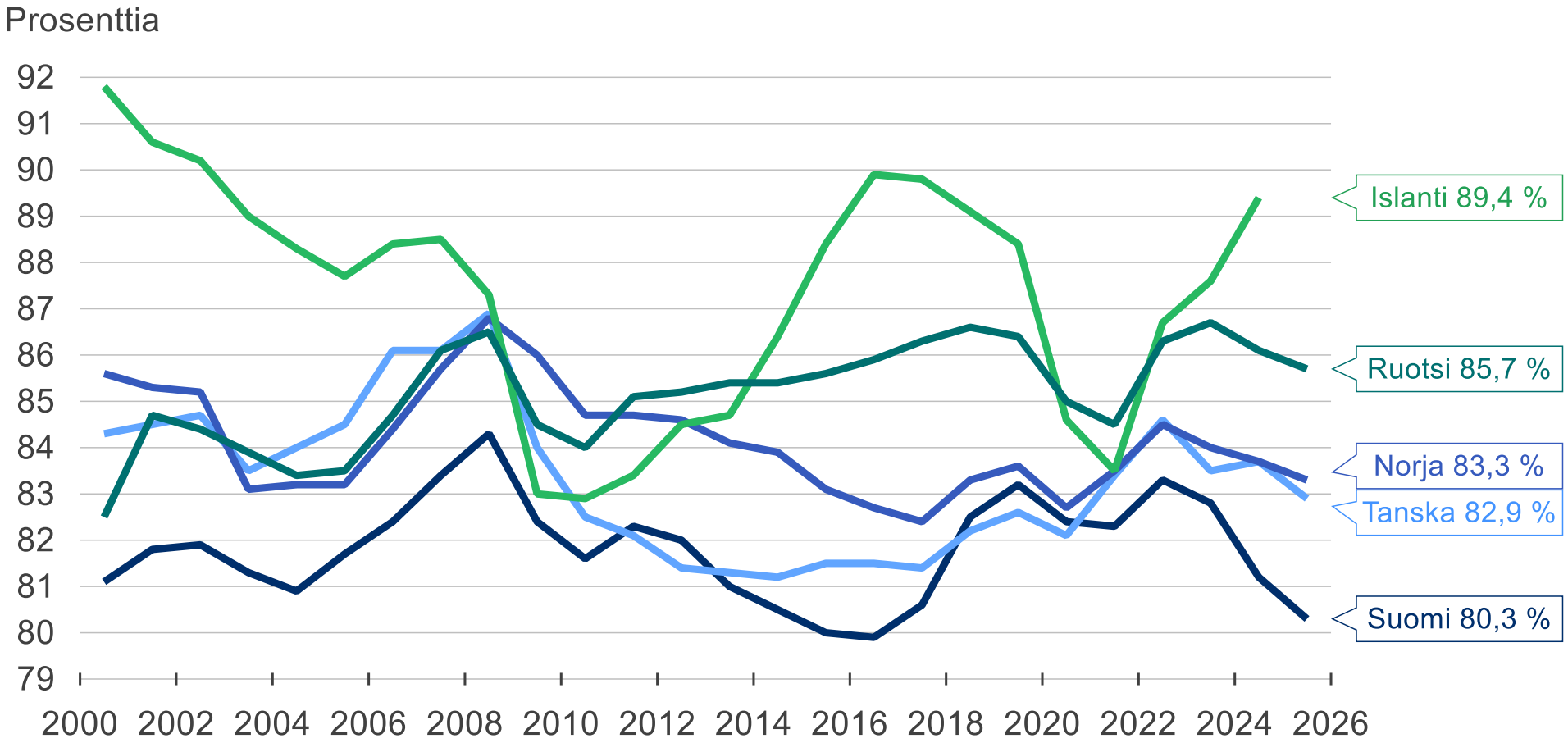
Lähde: Eurostat, Statistics Finland, TEM, Macrobond (2025 Q4)

Nuorten (15–24-v) työllisyysaste Pohjoismaissa

Lähde: Eurostat, Employment & Unemployment (Labor Force Survey), TEM, Macrobond (2025)

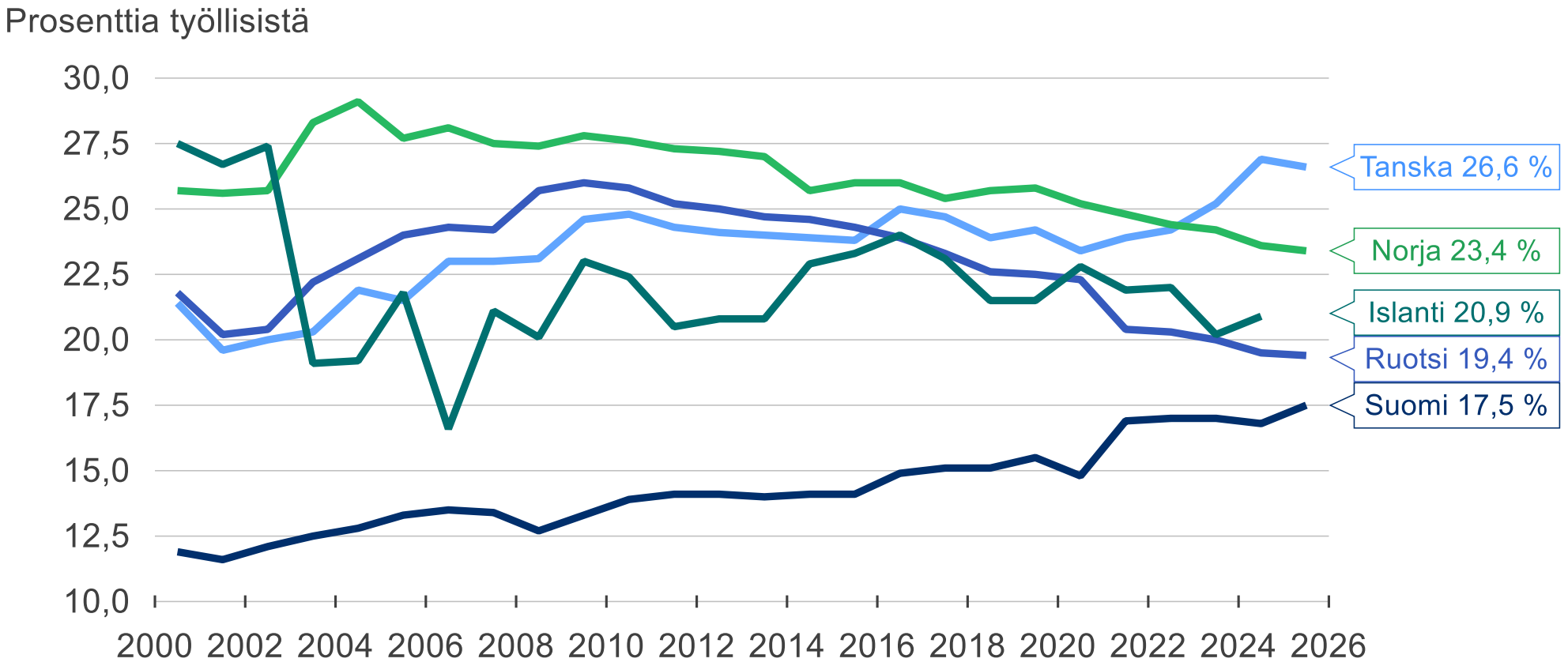
Työllisyysaste (24–54-v) Pohjoismaissa

Lähde: Eurostat, Employment & Unemployment (Labor Force Survey), TEM, Macrobond (2025)

Osa-aikatyön osuus työllisistä Pohjoismaissa

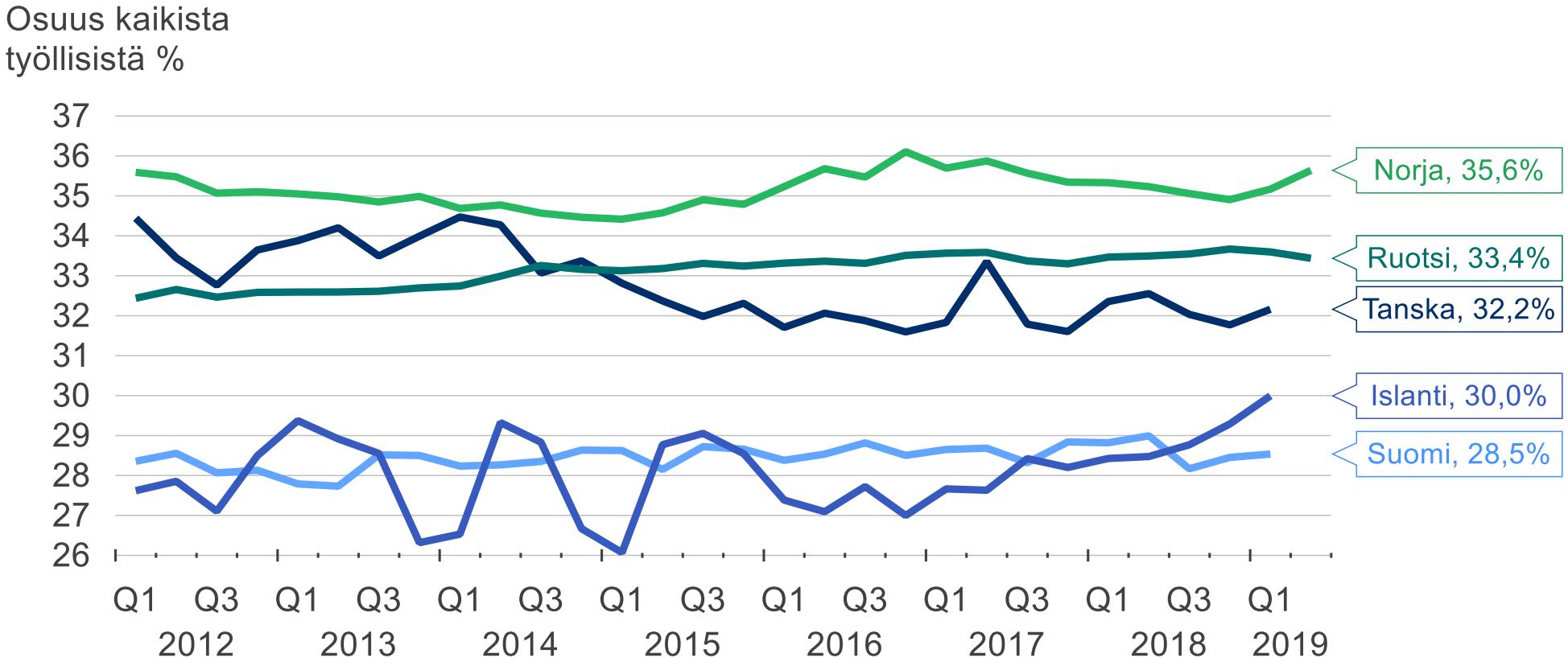
(15–64-vuotiaat)

Lähde: Eurostat, Employment & Unemployment (Labor Force Survey), TEM, Macrobond (2025)

Julkisten palveluiden (TOL O-Q) työntekijät

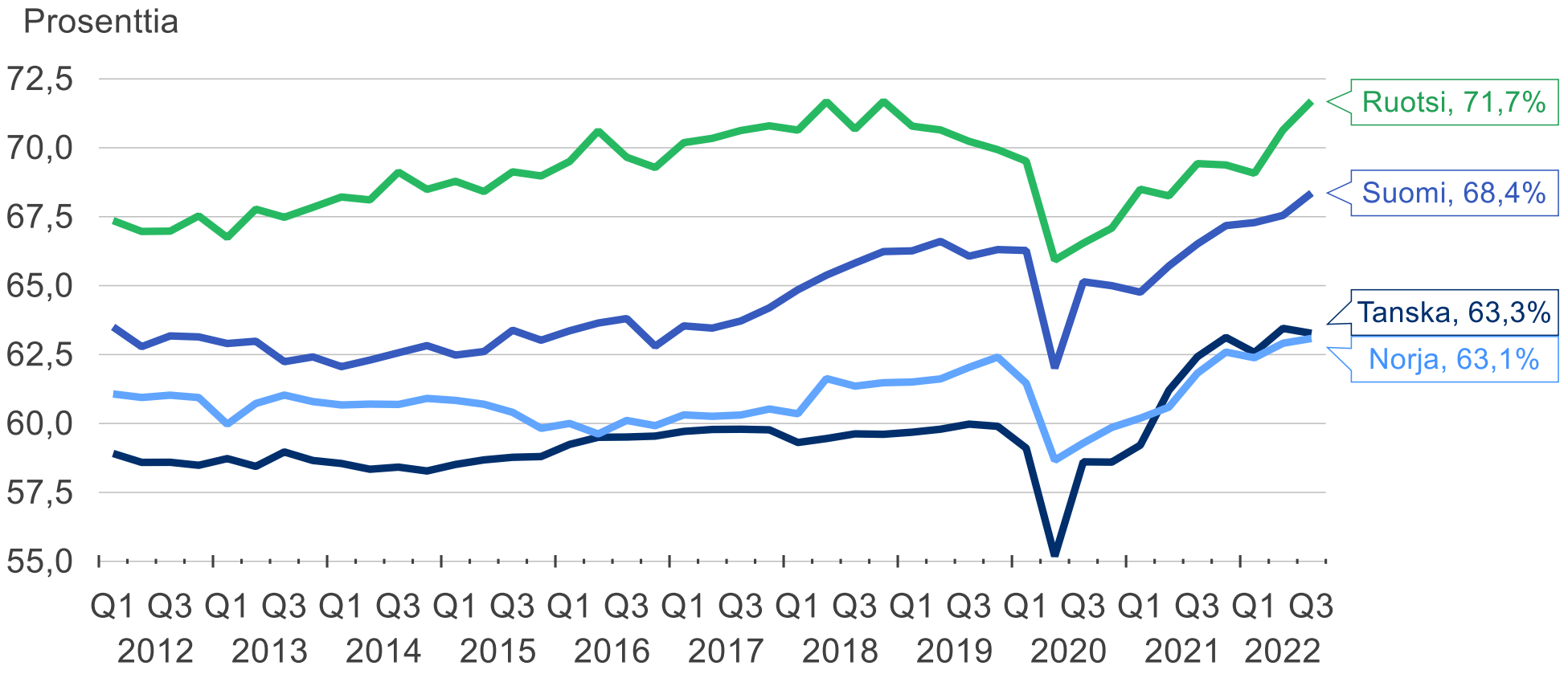
(Kausitasoitettu)

Lähde: Eurostat, Employment & Unemployment (Labor Force Survey), TEM, Macrobond (2019 Q1)

Kokoaikaekvivalentti työllisyysaste

(15–64-vuotiaat)

Lähde: Eurostat, TEM, Macrobond (2026 Q1)

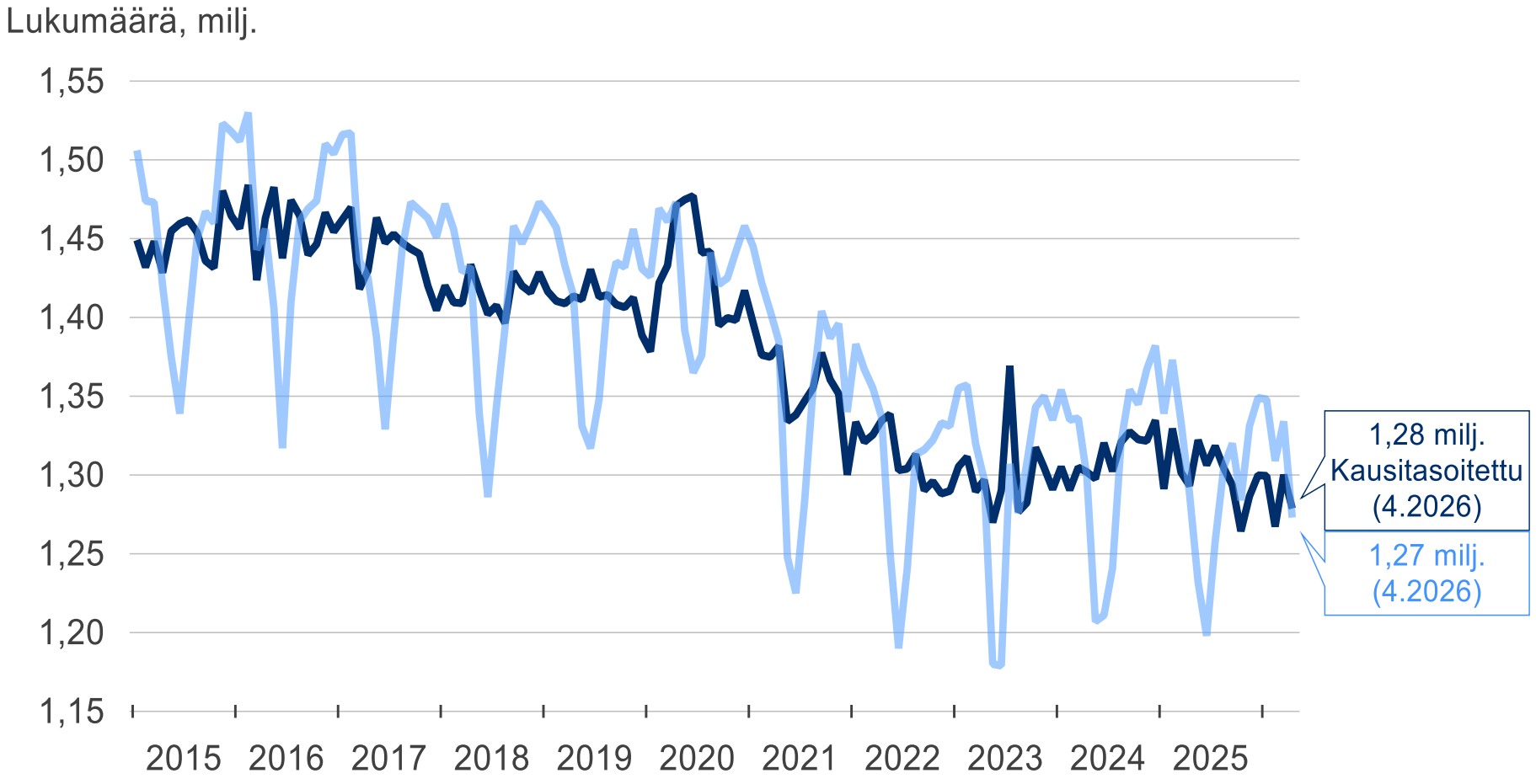
Uravalmentajien kysyntä kasvanut

- 80 % uravalmentajista kertoo että uraohjauksen kysyntä on kasvanut parin viime vuoden aikana
- Vaikea työllisyystilanne ja muutosneuvottelut kasvattavat kysyntää
- Työmarkkinoiden tilanne on poikkeuksellisen vaikea. Työnhakijoita on valtavasti
- Kaivataan entistä enemmän neuvontaa ja ohjausta työllistymisessä tai varasuunnitelmia uupumisen varalle tai haetaan varmistusta sille, että uskaltaisi hypätä tuntemattomaan
- Työpaikkojen ilmapiiriongelmat lisääntyneet, johtaminen huonoa, mikä kuormittaa työntekijöitä voimakkaasti: irtisanominen voi ollakin helpotus järkytyksen sijaan
- Työssä sinnitellään, koska ei uskalleta lähteä: Asiakkaat hakevat apua motivaation säilyttämiseksi, jotta työ tuntuisi mielekkäämmältä
- Työpaikoilla koettu huono olo näkyy ja kuuluu

Työvoimaan osallistumisaste

Työvoiman ulkopuolella

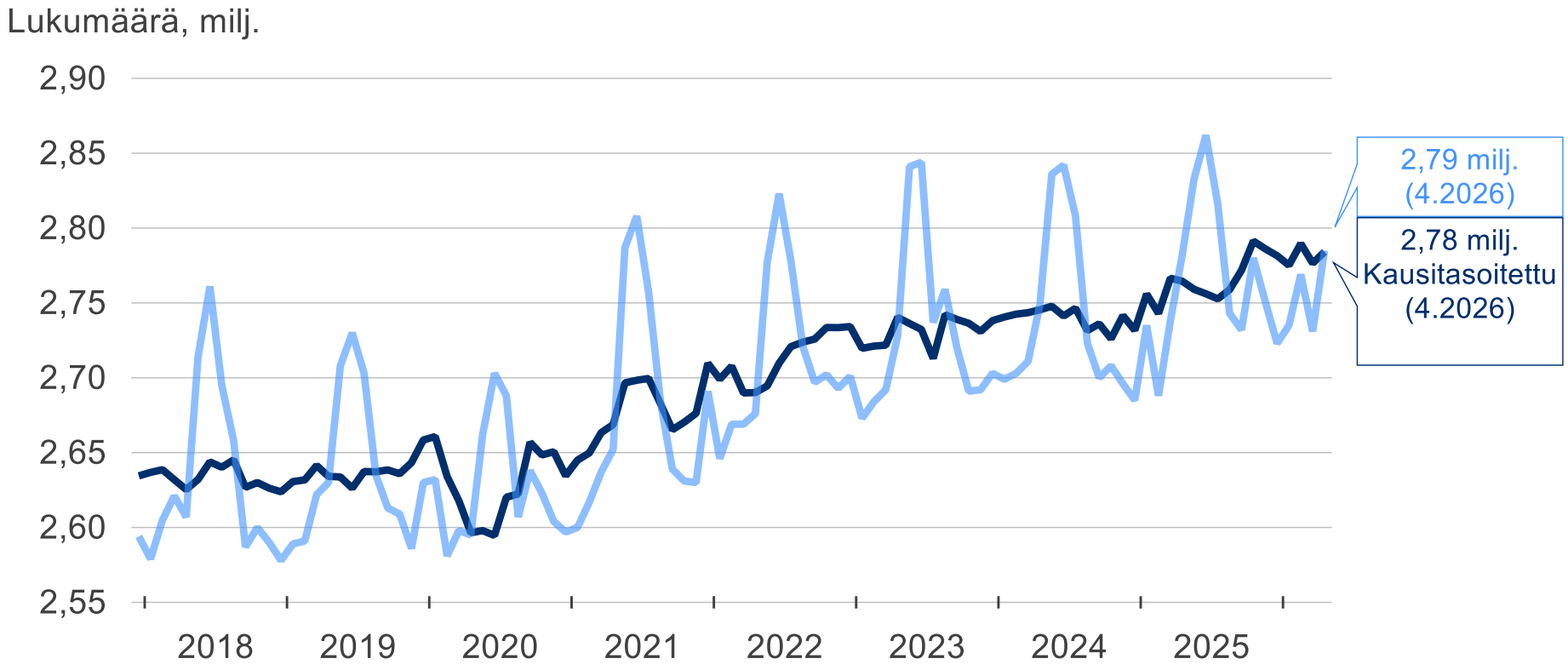
(15–74-vuotiaat)

Lähde: Statistics Finland, Labor Force Survey, TEM, Macrobond (4.2026)

Työvoima

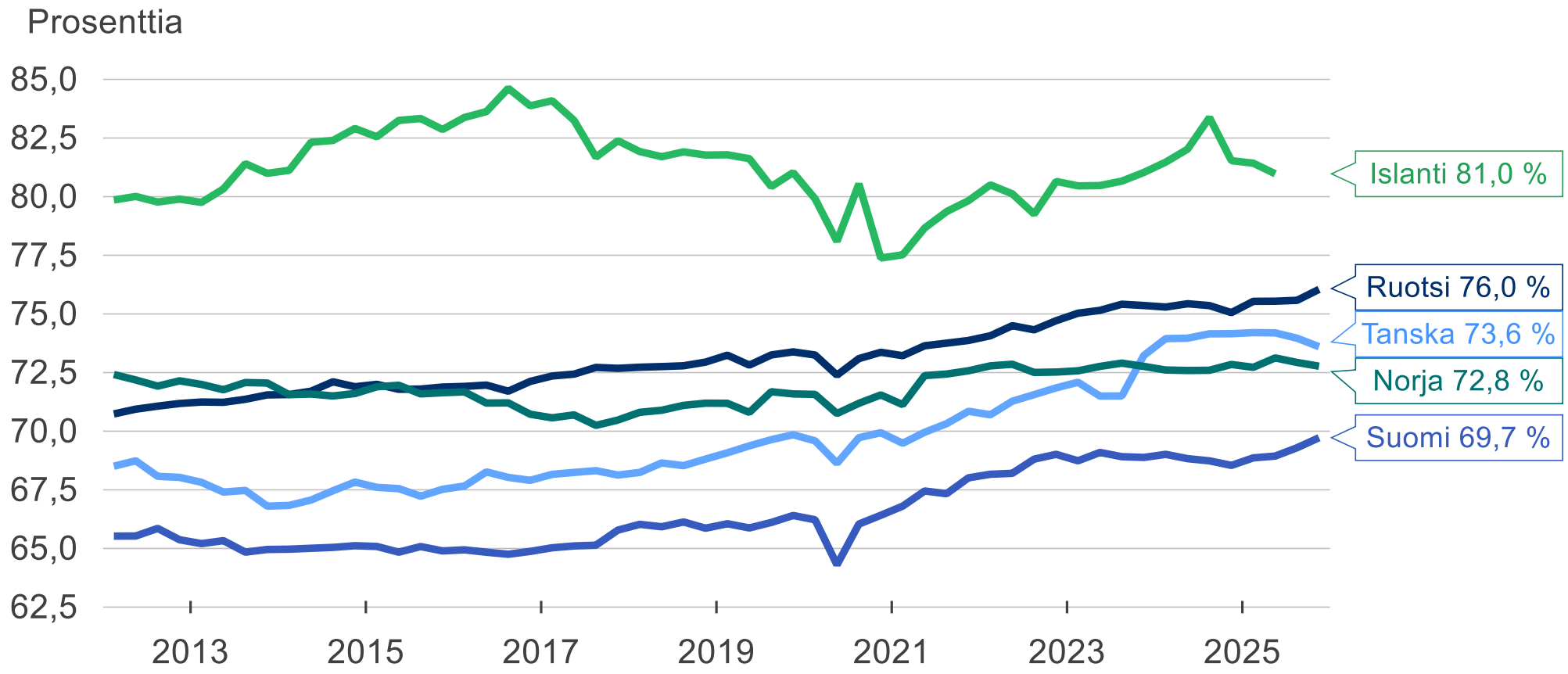
(15–64-vuotiaat)

Lähde: Statistics Finland, Labor Force Survey, TEM, Macrobond (4.2026)

Työvoimaan osallistumisaste Pohjoismaissa

(15–74-vuotiaat, kausitasoitettu)

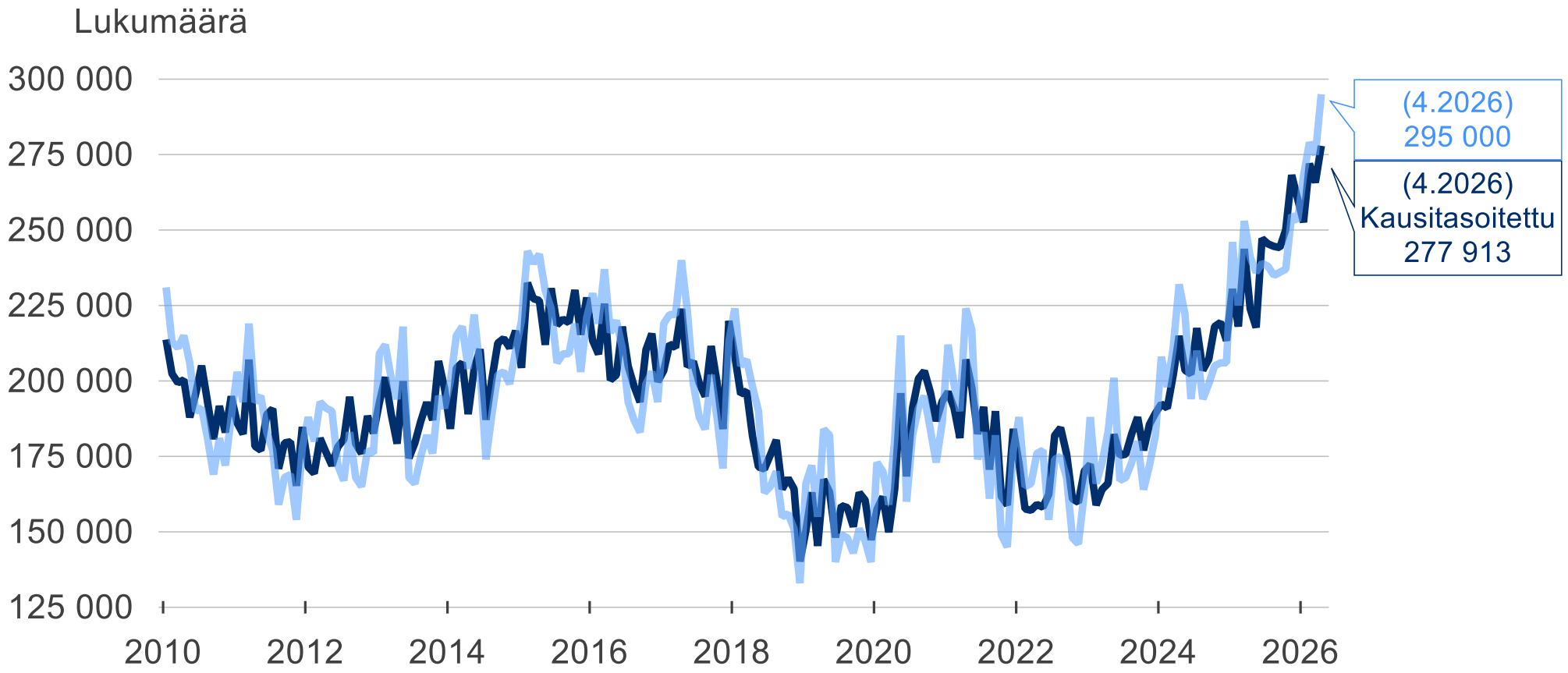

Lähde: OECD (Organisation for Economic Co-operation & Development), TEM, Macrobond (2025 Q4)

Työttömät ja alityölliset

Työttömät

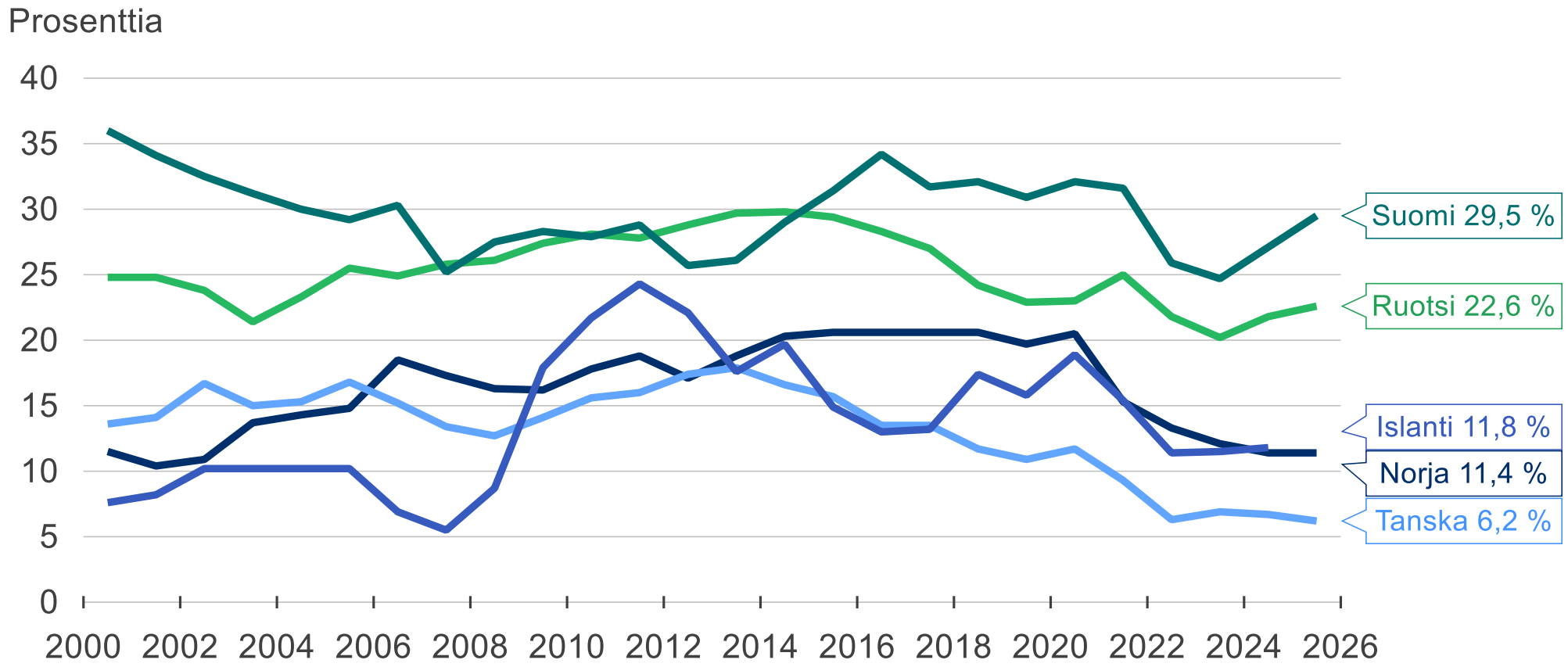
(20–69-vuotiaat)

Lähde: Statistics Finland, Labor Force Survey, TEM, Macrobond (4.2026)

Vastentahtoinen osa-aikatyö Pohjoismaissa

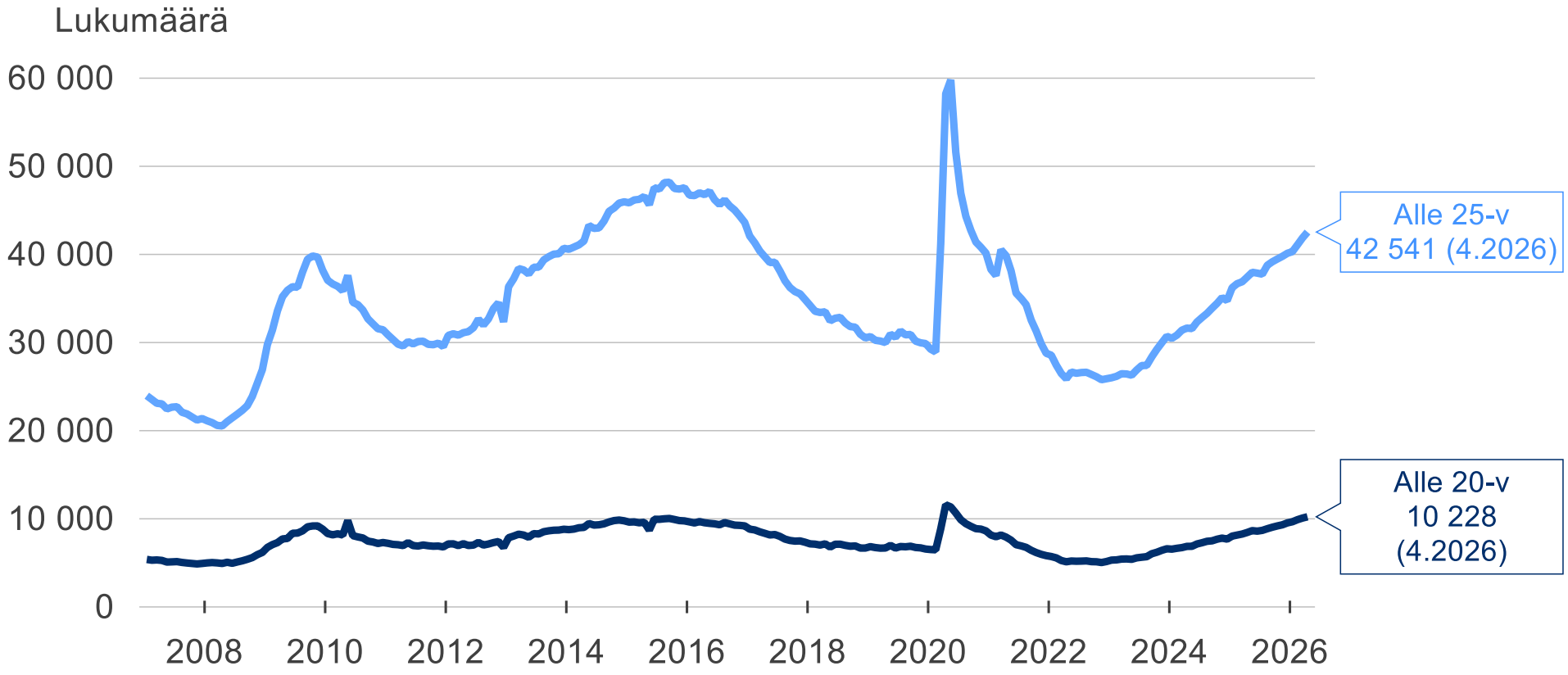
(15–64-vuotiaat, % osa-aikatyötä tekevistä työllisistä)

Lähde: Eurostat, Employment & Unemployment (Labor Force Survey), TEM, Macrobond (2025)

Nuoret työttömät työnhakijat

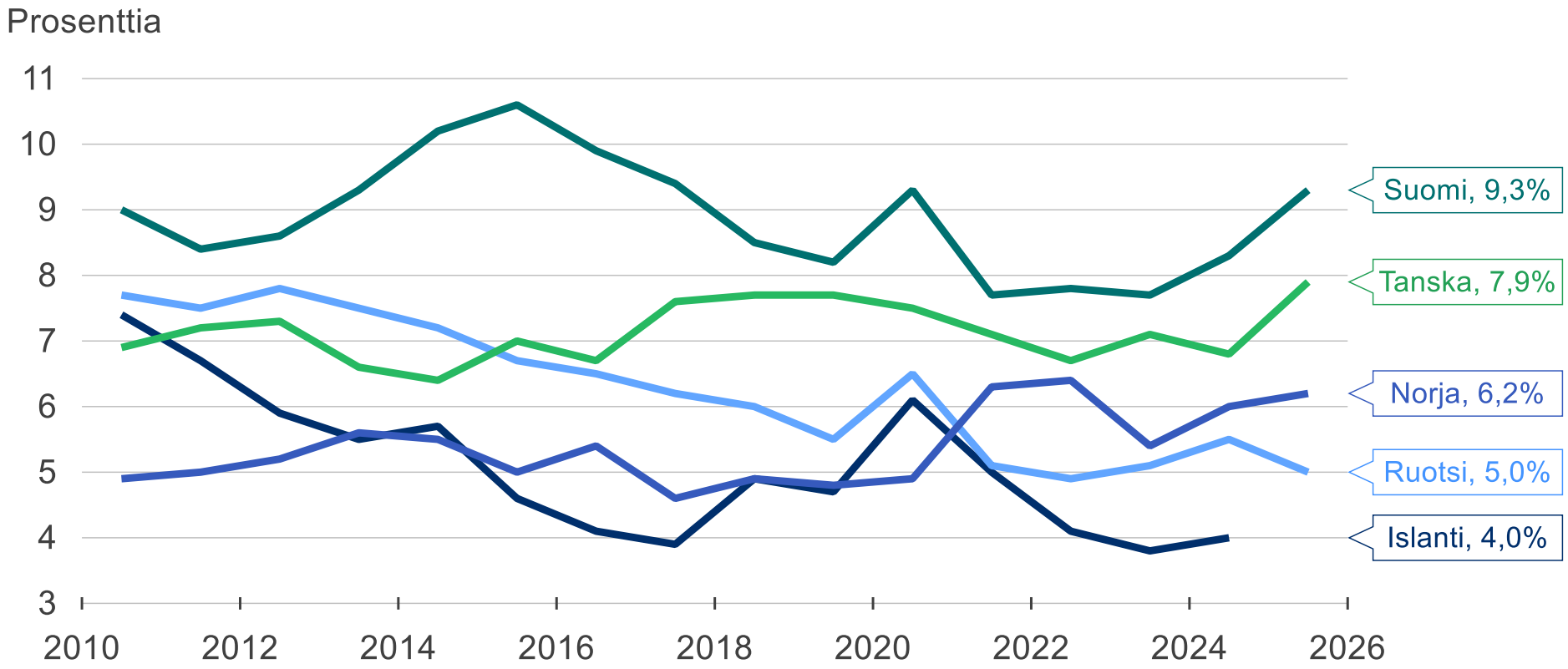
(Työnvälitystilasto, kausitasoitettu)

Lähde: Työnvälitystilasto (KEHA), TEM, Macrobond (4.2026)

Työn ja koulutuksen ulkopuolella olevat nuoret, NEET-aste

(15–24-vuotiaat)

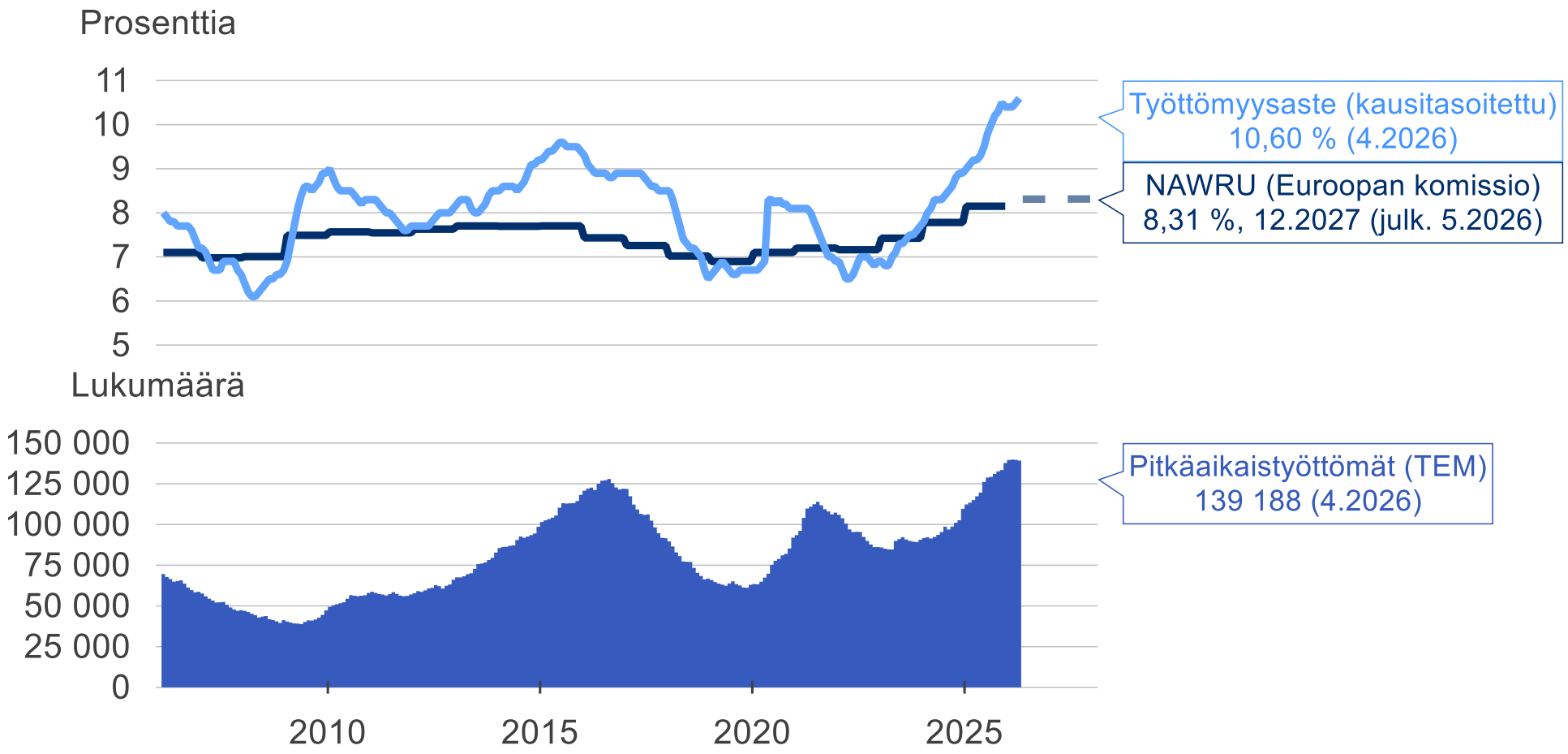

Lähde: Eurostat, Educational Attainment & Outcomes of Education, TEM, Macrobond (2025)

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen luku eroaa hieman Eurostatin käyttämästä lähes vastaavasta NEET-asteesta (NEET rate). NEET on lyhenne määritelmästä "Not in Employment, Education or Training" eli "ei työssä, tutkintoon johtavassa koulutuksessa eikä kurssikoulutuksessa". Eurostatin julkaisema luku perustuu aineistoon, jossa varusmies- tai siviilipalveluksessa olevat nuoret eivät ole mukana perusjoukossa.

Seuraukset

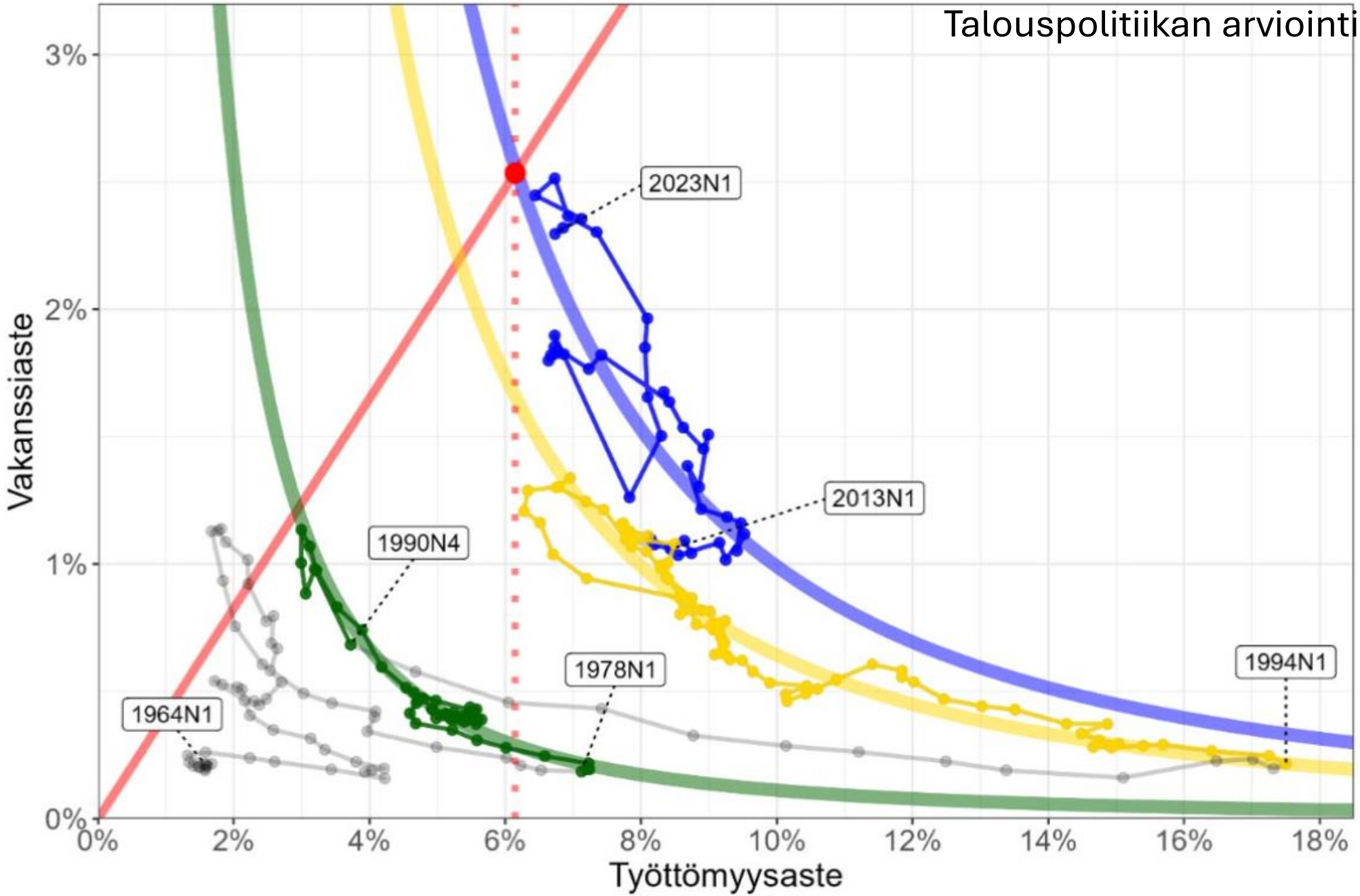
Rakennetyöttömyys

Lähde: OECD, European Commission, Statistics Finland, TEM, Macrobond (huhtikuu 2026)

Kuvio 1. Beveridge-käyrä Suomen aineistolla 1964–2023 (1. vuosineljännes).

Lähde: Henri Keränen, Talouspolitiikan arviointineuvosto

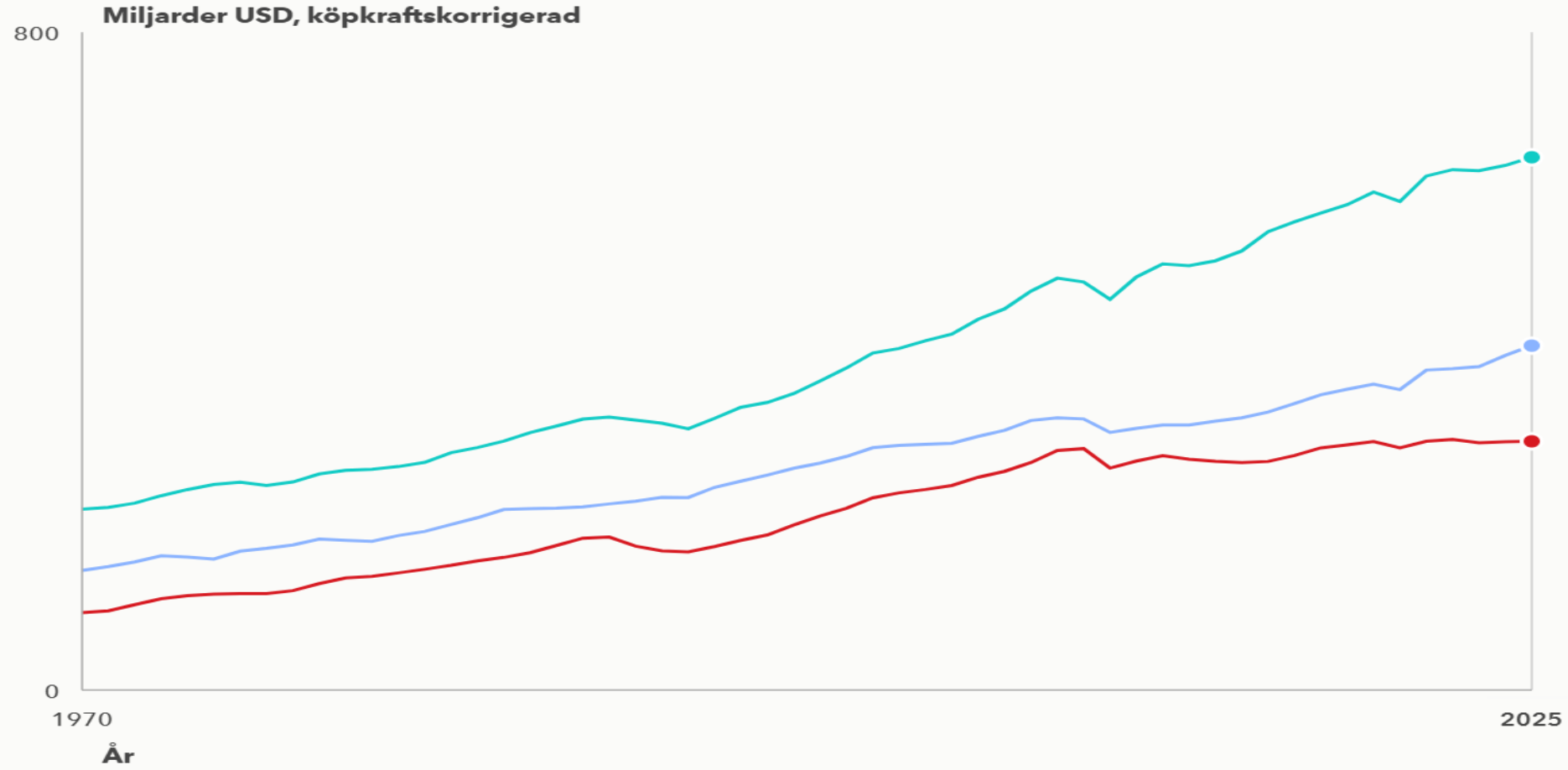

Syyt

BKT, volyymin muutos %

BNP - internationellt

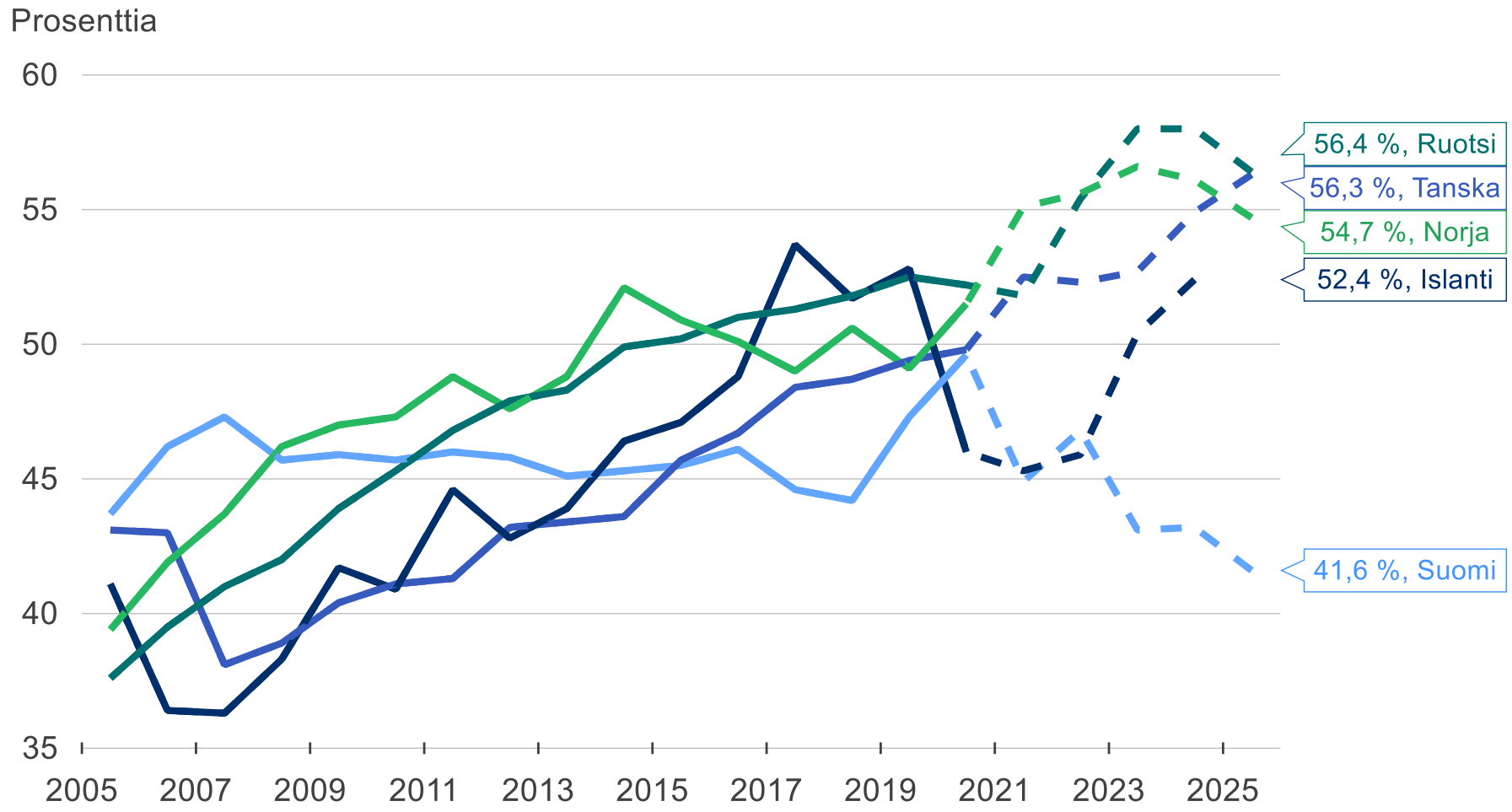

Källa: OECD via Macrobond

Not: BNP i köpkraftskorrigerade dollar (PPP), fasta priser, kedjeindexerad serie.

ekonomifakta

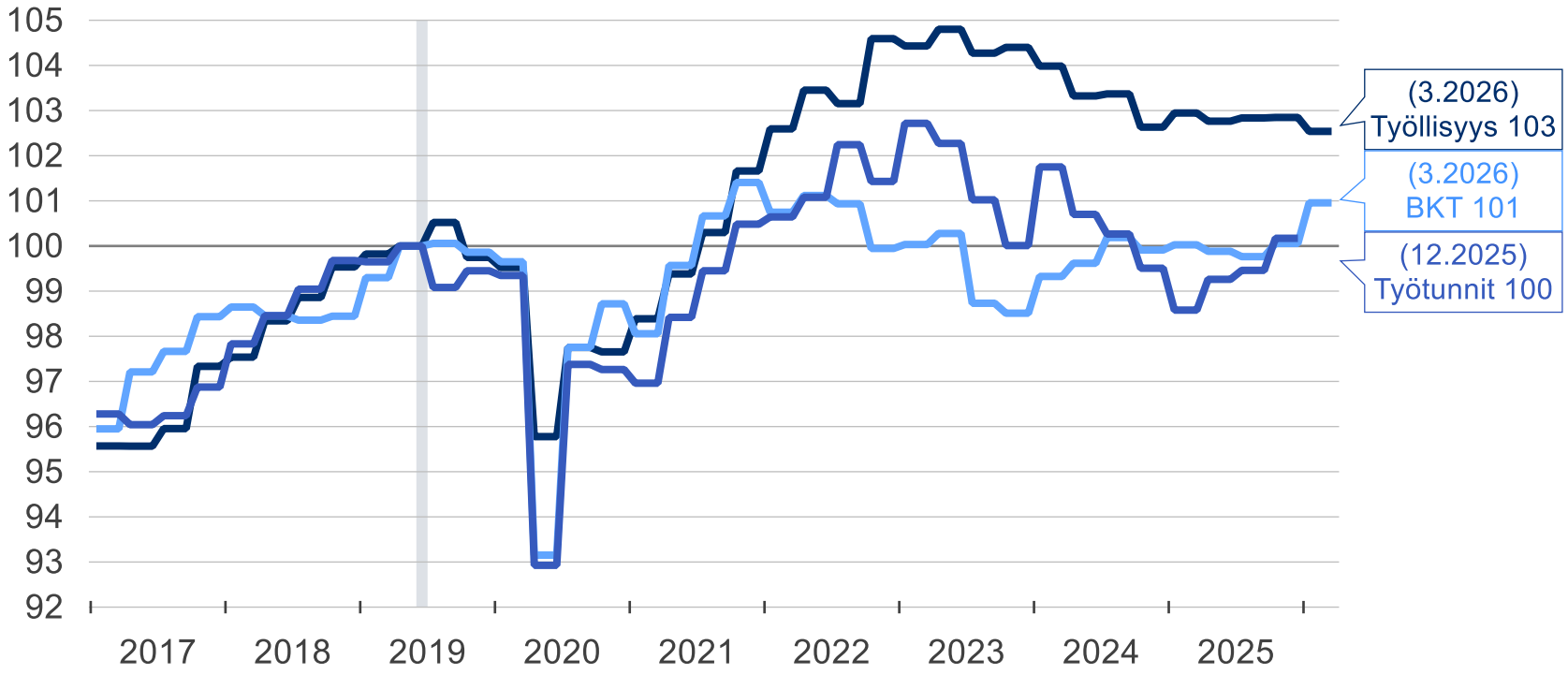
Korkea-asteen tutkinnon suorittaneet, osuus 30-34-vuotiaista

Lähde: Eurostat, EU Policy Indicators, TEM, Macrobond (2020)

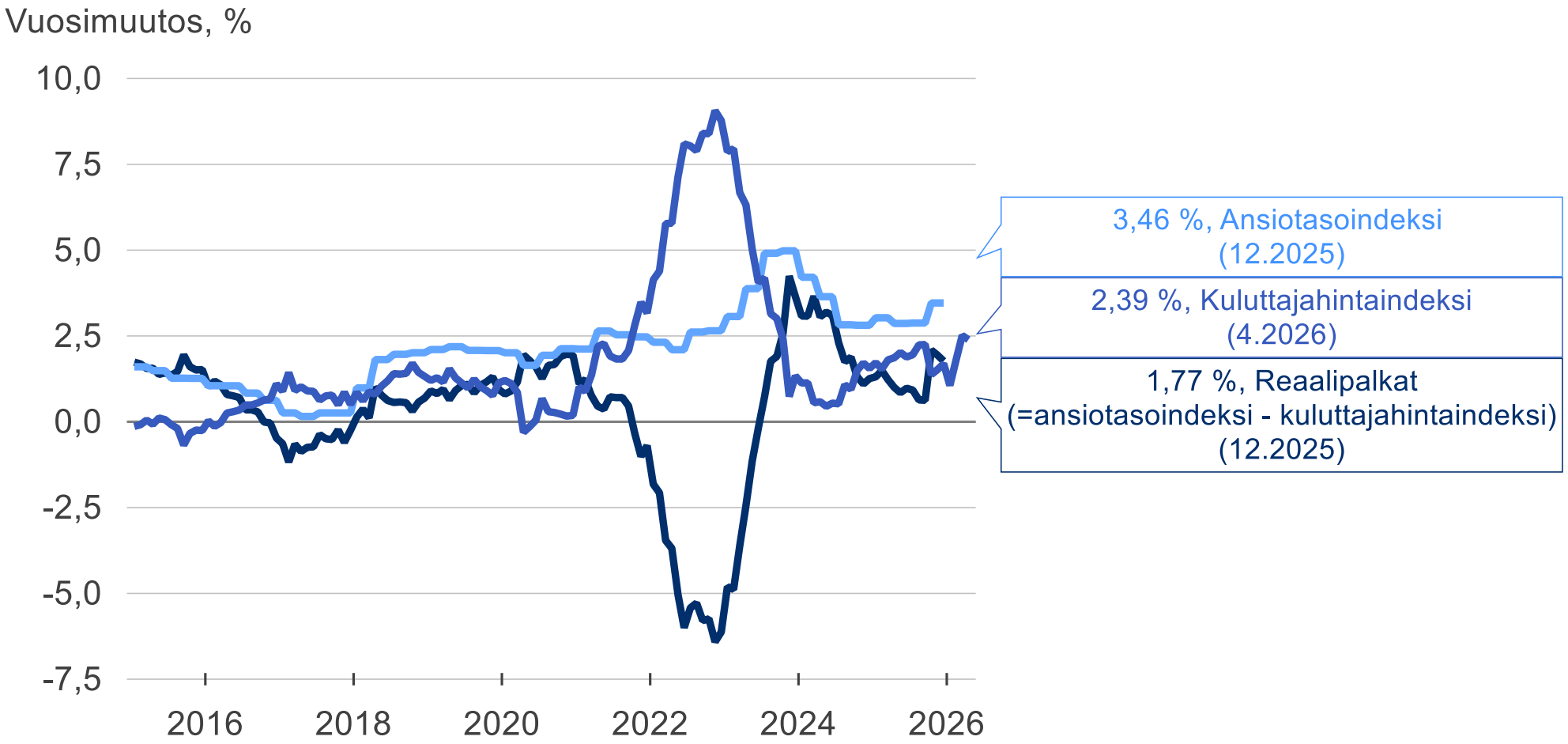
Bruttokansantuotteen, työllisyyden ja työtuntien kehitys

(Indeksi, v. 2019/6=100, kausitasoitettu)

Lähde: Statistics Finland, Employment (Quarterly), National Accounts (Quarterly), TEM, Macrobond

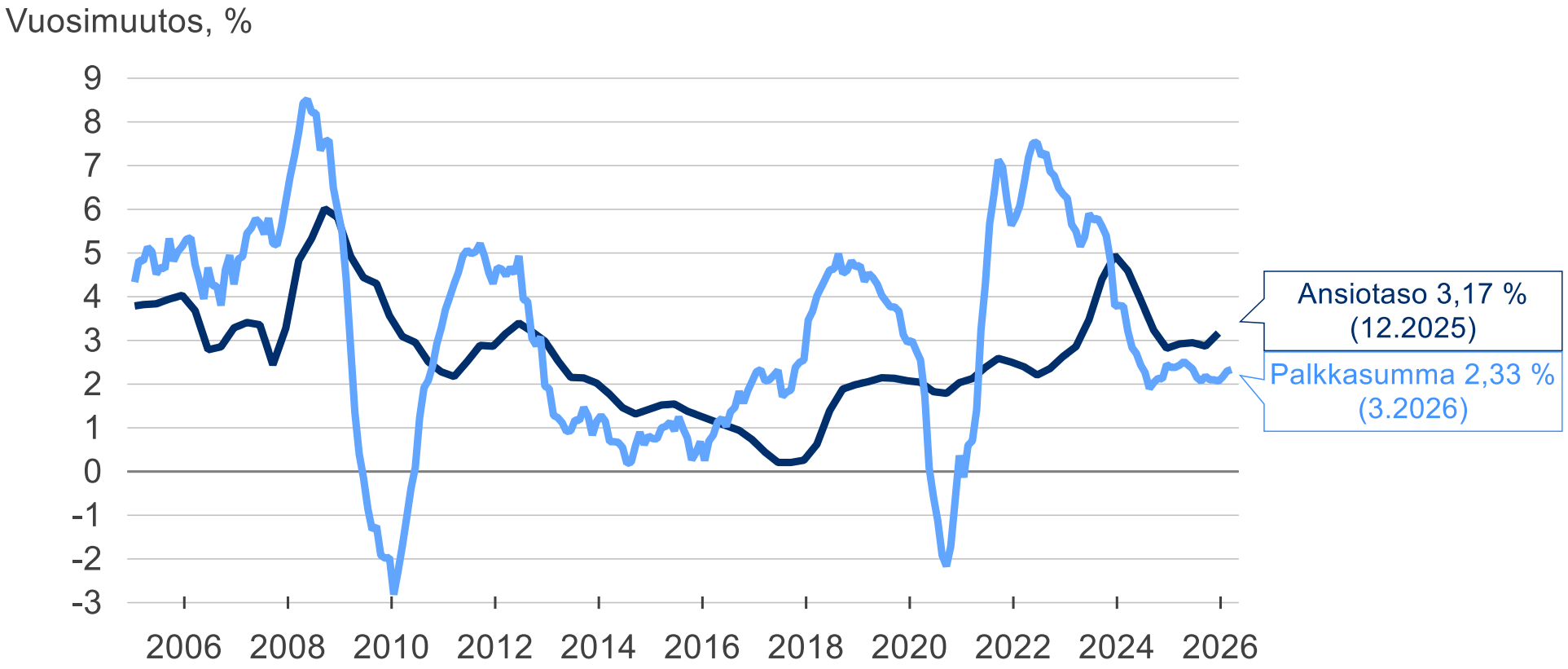
Reaalipalkat

Lähde: Statistics Finland, Earnings, CPI, TEM, Macrobond

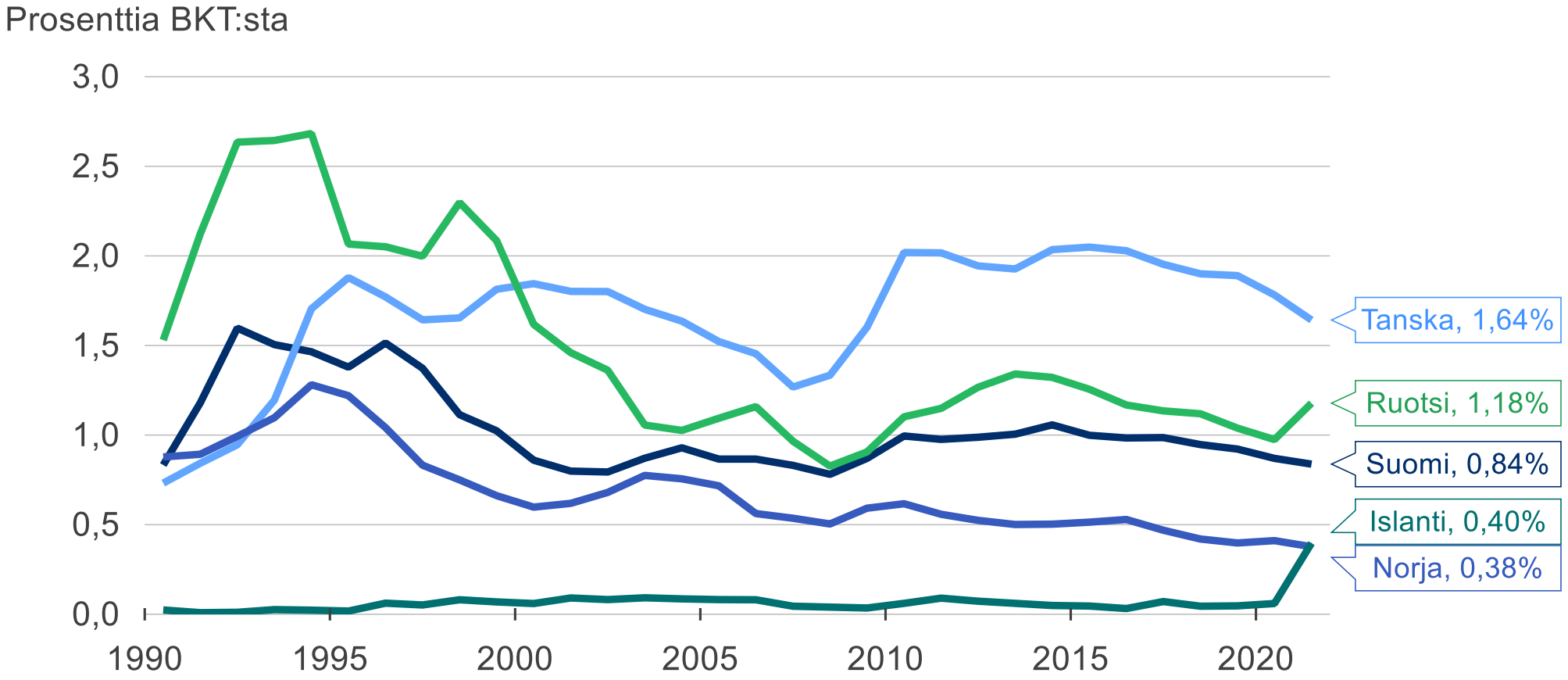
Palkkojen kehitys

(6 kk liukuva keskiarvo)

Lähde: Statistics Finland, Earnings, Wages & Salaries, TEM, Macrobond

Aktiivisen työvoimapolitiikan kokonaisrahoitus Pohjoismaissa

Lähde: OECD (Organisation for Economic Co-operation & Development), TEM, Macrobond (2021)

Korjaussarja

Rakenteita on muutettava

- Rakennetyöttömyyttä voidaan vähentää esimerkiksi jatkokoulutuksilla, työvoimapoliittisilla palveluilla, asuntopolitiikalla, kannustinloukkujen purkamisella ja työmarkkinoiden joustavuutta lisäämällä.
- Rakenteellisen työttömyyden purkaminen vaatii kaikilta osapuolilta määrätietoisia toimia, ei yksittäisen ministeriöön tai työllisyysalueen asia
- Digitaaliset välineet, data ja tekoäly valjastettava välittömästi kohtaannuttamaan työtä ja tekijöitä, kaikki viivytykset tekosyitä
- Onnistuminen vaatii ennakoivuutta ja joustavuutta koulutusjärjestelmässä ja työllisyyspalveluissa, työttömien omaa aktiivisuutta sekä työnantajilta väljempää seulaa osaamispotentiaalin havaitsemisessa, sillä meillä on todistettavasti maailman osaavin työikäinen väestö kansainvälisten osaamiskartoitusten mukaan (PIAAC 2025).

Kysyntää on kasvatettava

- Työvoiman tarjonnan kasvu ei ole tuonut lisää työpaikkoja: taloudellisten kannustimien kasvattaminen köyhdyttää, jos työpaikkoja ei ole
- 420 000 työttömän ostovoimaa ovat verottaneet 4 peräkkäistä indeksileikkausta ja hintojen nousu
- Eläkkeitä ei ole leikattu tai jäädytetty, mutta heidän kulutusalttius on muutoinkin matala nuorempiin verrattuna
- Palkkasumma kasvaa todella vähän, säästäminen epävarmuudessa on kasvanut
- Korkea työttömyys jämähdyttää työmarkkinat ja pelottaa kuluttajat: Suomessa ollaan samalla työnantajalla keskim. 9,5 vuotta (EU korkeimpia lukuja)
- Työmarkkinat eivät ole dynaamiset
- Yhteisöveron kevennys ei hyödytä paljoakaan pk-yrityksiä, jotka pääasiassa työllistävät eikä start-up yrityksiä, joilla ei ole verotettavaa tuloa vielä
- Palvelusektori huutaa kulutuskysyntää, joka kasvattaisi työvoimaintensiivisiä palvelutyöpaikkoja